

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SZEKCIÓ

GYÁRFÁS ÉS HUNAUDIT KFT. kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(15258/06. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2010. július 27.

Ezen határozat végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Gyárfás és Hunaudit Kft. kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Dragoljub Popović, *elnök*,

Sajó András,

Kristina Pardalos, *bírák*

és Françoise Elens-Passos, *a Szekció hivatalvezető-helyettese*,

2010. július 6-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (15258/06. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Gyárfás Péter („az első kérelmező”), és egy magyar korlátolt felelősségű társaság, a Hunaudit Kft. („a második kérelmező”) 2003. december 29-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A Bíróság előtt az első kérelmező képviselte a második kérelmezőt. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Höltszl Lipót Kormányképviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. 2009. november 19-én a Második Szekció elnöke úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. A Tizennegyedik kiegészítő jegyzőkönyvvel összhangban a kérelmet három bíróból álló tanácsra szignálták ki. Arról is döntés született, hogy a kérelem érdeme és elfogadhatósága együttesen kerül elbírálásra (29. cikk 1. bekezdés).

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A[z első] kérelmező 1956-ban született és Budapesten él.

5. 1994. december 28-án a második kérelmező első kérelmező által képviselt jogelődje kártérítési pert indított egy gazdasági társaság ellen a Fővárosi Bíróságon. A felek együttes kérelmére a Fővárosi Bíróság 1995. október 17-én az eljárás hat hónapos szünetelését rendelte el. 1996. április 11-én a felperes az eljárás folytatását kérte, s keresetét egy másik alperesre is kiterjesztette.

6. 1997. március 6-án a Fővárosi Bíróság ítéletet hozott, amelyben elutasította a keresetet.

7. Fellebbezés nyomán 1997. november 17-én a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, és a Fővárosi Bíróságot új eljárásra utasította.

8. 1998. augusztus 31-én a felperes olyan módon terjesztette ki keresetét, hogy az szerződés érvénytelenítése iránti igényt is magában foglaljon. 1998. november 10-én a felperes bejelentette, hogy keresetét további alperesekre, köztük egy japán székhelyű gazdasági társaságra is ki kívánja terjeszteni. Ezért a bíróság a fordítási költségek megelőlegezésére hívta fel a felperest, aki csak 1999. november 4-én tett eleget a végzésben foglaltaknak.

9. 2000. április 20-án a Fővárosi Bíróság tárgyalást tartott és ítéletet hozott, amelyben elutasította a keresetet. A felperes 2000. június 5-én fellebbezett.

10. 2000. szeptember 27-én a felperest törölték a cégnyilvántartásból, így jogi entitásként megszűnt létezni. Jogutódja a második kérelmező lett. Erről a tényről azonban sem a felperes, sem ügyvédje – a második kérelmező – nem értesítette a bíróságokat és a feleket.

11. 2001. szeptember 24-én a Legfelsőbb Bíróság a tényállás hiányossága miatt hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot.

12. A megismételt eljárásban az egyik alperes 2002. május 22-én bejelentette a Fővárosi Bíróságon, hogy a felperest törölték a cégnyilvántartásból. 2002. május 23-án a második kérelmezőt képviselő első kérelmező kijelentette, hogy ügyfele jogutódlásáról nem tud nyilatkozni. A bíróság a nyilatkozat 15 napon belüli megtételére kötelezte az első kérelmezőt. 2002. július 17-én az első kérelmező arról tájékoztatta a bíróságot, hogy engedményezés útján a felperes jogutódja saját édesanyja lett, aki illetékmentességre jogosult nyugdíjas.

13. A 2002. szeptember 26-i tárgyaláson az első kérelmező bemutatott egy 1996. január 2-i keltezésű szerződést, amely az eredeti felperesi követelések egy részét az első kérelmezőre engedményezte. Egy 1998. október 31-én kelt dokumentumot is benyújtott, amely szerint a követelések egy részét saját édesanyjára továbbengedményezte. Azt is bejelentette, hogy félként kíván a perbe belépni.

14. 2002. október 15-én Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiumának vezetője tájékoztatta a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökét az első kérelmező mélyen etikátlannak tartott magatartásáról. A kérelmező ezt követően megrovásban részesült.

15. 2003. szeptember 9-én a bíróság meghallgatta a feleket az első kérelmező felperesi perbelépési iránti igényével kapcsolatban. 2003. október 7-én az első kérelmező engedélyt kapott arra, hogy felperesként vegyen részt az eljárásban. Az alperesek fellebbezése nyomán azonban a Fővárosi Ítéltábla 2004. június 1-jén hatályon kívül helyezte a végzést.

16. 2004. július 13-án a Fővárosi Bíróság az eljárás félbeszakadását állapította meg azon az alapon, hogy a felperes megszűnt létezni. 2005.

május 30-án a bíróság hatályon kívül helyezte a végzést, megállapítva, hogy a jogutód a második kérelmező. 2005. június 28-án az első kérelmező közölte, hogy nem kíván perbe lépni. 2006. február 23-án azonban bejelentette, hogy mégis perbe lép.

17. Ugyanazon a napon a Fővárosi Bíróság ítéletet hirdetett, amelyben elutasította a kérelmezők keresetét. Fellebbezés nyomán a [Fővárosi] Ítéletábra 2006. december 5-én tárgyalást tartott, 2006. december 13-án pedig ítéletet hozott, amelyben lényegében helyben hagyta az első fokú ítéletet.

18. 2007. november 12-én a Legfelsőbb Bíróság ítéletet hozott, amelyben elutasította a kérelmezők felülvizsgálati kérelmét, s helyben hagyta a Fővárosi Ítéletábra ítéletét.

A JOG

19. A kérelmezők azt sérelmezték, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésében lefektetett "ésszerű idő" követelményével.

20. A Kormány vitatta a panaszt. Az első kérelmezőt illetően a Kormány megjegyezte, hogy ez a kérelmező csak 2006. február 23. és 2007. november 12. között vett részt félként az eljárásban. Az első kérelmező tekintetében az eljárás még a 2002. szeptember 26. és 2005. június 28. közötti időszak – vagyis azon időszak, amelyben az első kérelmező felperesi státusza vitatott, illetve eldöntetlen volt – beszámításával is csak négy évig és öt hónapig tartott. Mindenesetre felróható magatartása miatt – amennyiben eltitkolta azt a tényt, hogy a követelések egy részét már 1996-ban megszerezte – kérelme az egyéni kérelemhez való joggal való visszaélésnek minősül.

21. A második kérelmezőt illetően a Kormány különösen azt terjesztette elő, hogy – bár az ügy kezdetben nem volt különösebben bonyolult – a kereset ismételt kiterjesztései és a jogutódlással kapcsolatos kérdések bizonytalansága meglehetősen bonyolulttá tette az ügyben felmerült jogkérdéseket. A második kérelmező magatartása jelentős mértékben hozzájárult az eljárás elhúzódásához: 1995. október 17. és 1996. április 11. között az eljárás a felek együttes kérelmére szünetelt, amely hat hónapos késedelmet okozott. 1998. november 10. és 1999. november 4. között a második kérelmező további egy éves késedelmet okozott azzal, hogy nem volt hajlandó időben eleget tenni a fordítási költségek megelőlegezésére vonatkozó bírósági végzésnek. Továbbá, 2000. szeptember 27-től minimum 2002. szeptember 26-ig a második kérelmező további két éves késedelmet okozott azzal, hogy eltitkolta az eredeti felperes jogutódlásával kapcsolatos tényeket.

22. Az első kérelmezőt illetően a Bíróság úgy véli: nem szükséges megvizsgálni, hogy kérelme az egyéni kérelemhez való joggal való visszaélésnek minősül-e, mivel kérelme az alábbi indokok miatt mindenképpen elfogadhatatlan. Az első kérelmező tekintetében figyelembe veendő időszak legkorábban 2002. szeptember 26-án kezdődött – amikor kinyilvánította, hogy perbe kíván lépni – és 2007. november 12-én zárult le. Ilyen módon az eljárás három bírósági szinten kevesebb, mint öt évig és két hónapig tartott. A hatóságok terhére róható inaktív időszakok hiányában az első kérelmező tekintetében az eljárás teljes hossza nem lépte túl az ésszerű időtartamot az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének értelmében. Ebből következően a kérelem ezen része nyilvánvalóan alaptalan a 35. cikk 3. bekezdése szerinti értelemben, és ezt a részt az Egyezmény 34. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

23. A második kérelmező tekintetében a figyelembe veendő időszak 1994. december 28-án kezdődött és 2007. november 12-én zárult le. Ilyen módon a per mintegy tizenkét évig és tíz hónapig tartott. Ebből a tartamból az eljárás félbeszakadásának, a fordítási költségek késedelmes megelőzésének, valamint a jogutódlással kapcsolatos vita tartamának megfelelő, összesen három év és hat hónapos időszakot a második kérelmező által okozott késedelemként le kell vonni a teljes hosszából. A fennmaradó időszak azonban három bírósági szinten még mindig kilenc évet és négy hónapot meghaladó. Az eljárás ezen hosszára figyelemmel a kérelmet elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

24. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII). A benyújtott anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének. Ezért a második kérelmező tekintetében az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették.

25. A második kérelmező azt is sérelmezte, hogy a panaszolt eljárás hossza megsértette az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján számára biztosított, a tulajdon békés élvezetéhez fűződő jogot. A Bíróság megjegyzi, hogy ez a panasz a fent vizsgált panasszal kapcsolatos, ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani. A 6. cikk 1. bekezdésével kapcsolatos döntésre figyelemmel (ld. fenti 24. bekezdés) a Bíróság úgy véli: nem szükséges megvizsgálni, hogy az ügyben megsértették-e az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkét (ld. *Zanghi v. Italy* judgment of 19. February 1991, Series A no. 194-C, p. 47., 23.§).

26. A kérelmezők azt is sérelmezték, hogy a meghozott határozatok az Egyezmény 8. és 13. cikke, valamint az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1.

cikke megsértésének minősültek. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelem magánfelek közötti, polgári jogi jogvitával kapcsolatos, amely vitát a bíróságok az önkényesség bármely jelétől mentes eljárásban bírálták el. Ilyen körülmények között nem állítható, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkét működésbe hozó, tulajdontól való állam általi megfosztásra került sor. Továbbá, a kérelmezők beadványai alapján nincs jele annak, hogy a kérelmezők számára az Egyezmény 8., illetve 13. cikke alapján biztosított jogokat megsértették. Ebből következően a kérelemnek ez a része nyilvánvalóan alaptalan a 35. cikk 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

27. Az Egyezmény 41. cikke alapján a második kérelmező 100 000 euró nem vagyoni kártérítést követelt. A Kormány vitatta az igényt. A Bíróság úgy véli, hogy a második kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon a Bíróság 4800 eurót ítél meg a második kérelmező számára.

28. A második kérelmező további 5000 eurót követelt a hazai bíróságok előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. A Kormány vitatta az igényt. A birtokában lévő dokumentumokra és esetjogára figyelemmel a Bíróság elutasítja a hazai eljárásban felmerült költségek és kiadások megtérítése iránti igényt.

29. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. A második kérelmező tekintetében lefolytatott eljárás túlzott hosszával, továbbá a második kérelmező tulajdonának békés élvezetével kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét pedig elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy a második kérelmező tekintetében az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján tett panaszt nem szükséges megvizsgálni;
4. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes államnak három hónapon belül a második kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 4800 (négyezer-nyolcszáz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell

kifizetnie nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.

5. A második kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2010. július 27-én a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
hivatalvezető-helyettes

Dragoljub Popović
elnök